

Адвокатське об'єднання
ЯР.ВАЛ

Адвокатське об'єднання «Яр.ВАЛ» надає повний спектр юридичних послуг з ключовою спеціалізацією у сфері податкової та економічної проблематики.

Адвокати АО «Яр.ВАЛ» мають суттєві напрацювання і результати в сфері своєї ключової спеціалізації.

Так, впродовж останніх п'яти років, наші адвокати супроводжували понад 400 кримінальних проваджень стосовно суб'єктів господарювання. Завдяки професійному захисту, до суду направлено лише одне з них, по якому судом вже винесено виправдовувальний вирок. Під час захисту наших клієнтів скасовано арешт на майно на загальну суму понад 2,5 млрд. грн.. та спростовано донарахувань податків через оскарження в суді на суму понад 4,1 млрд. грн..

Для досягнення мети максимально ефективного та оперативного захисту суб'єктів господарювання від необґрунтованих претензій з боку правоохоронних та контролюючих органів, АО «Яр.ВАЛ»:

- тісно співпрацює з висококваліфікованими судово-економічними експертами;*
- має партнерів – юридичні компанії, які працюють в усіх без виключення областях України, і які також спеціалізуються на податковій та економічній проблематиці.*

КОНТАКТИ:

01054, Україна, Київ, вул. Олесья Гончара, 26, офіс 86

Телефон: +380 (44) 545-81-16

E-mail: office@yarval.kiev.ua ; jarval_86@ukr.net

Факс: +380 (44) 545-81-12

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ВИТЯГ

...

Стаття 214. Початок досудового розслідування

1. Слідчий, дізнавач, прокурор невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, **повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення** ... зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань ... надати заявнику витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань

...

Стаття 93. Збирання доказів

1. Збирання доказів здійснюється сторонами кримінального провадження, потерпілим, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, у порядку, передбаченому цим Кодексом.

2. Сторона обвинувачення здійснює збирання доказів шляхом проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, витребування та отримання від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, службових та фізичних осіб речей, документів, відомостей, висновків експертів, висновків ревізій та актів перевірок, проведення інших процесуальних дій, передбачених цим Кодексом.

...

Стаття 101. Висновок експерта

1. Висновок експерта - це докладний опис проведених експертом досліджень та зроблені за їх результатами висновки, обґрунтовані відповіді на запитання, поставлені особою, яка залучила експерта, або слідчим суддею чи судом, що доручив проведення експертизи.

...

КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ВИТЯГ

...

Стаття 11. Поняття кримінального правопорушення

1. Кримінальним правопорушенням є передбачене цим Кодексом суспільно небезпечне **винне** діяння (дія або бездіяльність), **вчинене** суб'єктом кримінального правопорушення.

...

Стаття 24. Умисел і його види

1. Умисел поділяється на прямий і непрямий.

2. Прямим є умисел, якщо особа усвідомлювала суспільно небезпечний характер свого діяння (дії або бездіяльності), передбачала його суспільно небезпечні наслідки і бажала їх настання.

3. Непрямим є умисел, якщо особа усвідомлювала суспільно небезпечний характер свого діяння (дії або бездіяльності), передбачала його суспільно небезпечні наслідки і хоча не бажала, але свідомо припускала їх настання.

Стаття 25. Необережність та її види

1. Необережність поділяється на кримінальну протиправну самовпевненість та кримінальну протиправну недбалість.

2. Необережність є кримінальною протиправною самовпевненістю, якщо особа передбачала можливість настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності), але легковажно розраховувала на їх відвернення.

3. Необережність є кримінальною протиправною недбалістю, якщо особа не передбачала можливості настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності), хоча повинна була і могла їх передбачити.

...

Стаття 205¹. Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб - підприємців

1. Внесення в документи, які відповідно до закону подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи - підприємця, завідомо неправдивих відомостей, а також умисне подання для проведення такої реєстрації документів, які містять завідомо неправдиві відомості, -

караються штрафом від 500 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або арештом на строк від трьох до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням свого службового становища, -

караються штрафом від 1000 до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

...

Стаття 212. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)

1. Умисне ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), що входять в систему оподаткування, введених у встановленому законом порядку, вчинене службовою особою підприємства, установи, організації, незалежно від форми власності або особою, що займається підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи чи будь-якою іншою особою, яка зобов'язана їх сплачувати, якщо ці діяння призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у значних розмірах, -

карається штрафом від 3 000 до 5 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Ті самі діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у великих розмірах, -

карається штрафом від 5 000 до 7 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

3. Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені особою, раніше судимою за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), або якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів в особливо великих розмірах, -

караються штрафом від 15 000 до 25 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років з конфіскацією майна.

4. Особа, яка вчинила діяння, передбачені частинами першою, другою, або діяння, передбачені частиною третьою (якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів в особливо великих розмірах) цієї статті, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо вона до притягнення до кримінальної відповідальності сплатила податки, збори (обов'язкові платежі), а також відшкодувала шкоду, завдану державі їх несвоєчасною сплатою (фінансові санкції, пеня).

5. Діяння, передбачені частинами першою - третьою цієї статті, не вважаються умисним ухиленням від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), якщо платник податків досяг податкового компромісу відповідно до підрозділу 9² розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України.

Примітка. Під значним розміром коштів слід розуміти суми податків, зборів і інших обов'язкових платежів, які в 3 000 і більше разів перевищують установлений законодавством неоподатковуваний мінімум доходів громадян, під великим розміром коштів слід розуміти суми податків, зборів і інших обов'язкових платежів, які в 5 000 і більше разів перевищують установлений законодавством неоподатковуваний мінімум доходів громадян, під особливо великим розміром коштів слід розуміти суми податків, зборів, інших обов'язкових платежів, які в 7 000 і більше разів перевищують установлений законодавством неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

...

КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ –
ГОЛОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ
ТИСКУ НА БІЗНЕС

ПРИКЛАДИ НЕПРАВОМІРНОГО
ТИСКУ НА БІЗНЕС ЧЕРЕЗ
ПРОЦЕСУАЛЬНІ РІШЕННЯ У
КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Кримінальне провадження

Висновки про шкodu

БІЗНЕС

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

...

ВИТЯГ

від 05.11.2019 вих. № 01...

Директору ТОВ «Р...»

.....

ВИМОГА

(в порядку статті 93 КПК України)

В провадженні ... Державного бюро розслідувань перебувають матеріали досудового розслідування ... за ознаками ... ч. 5 ст. 191, ч. 2 ст. 364 КК України.

... встановлено, що невстановлені слідством особи **створили суб'єкти господарювання**, серед яких: ТОВ «Г...» (код ЄДРПОУ ...), ТОВ «У...» (код ЄДРПОУ ...) **з метою прикриття незаконної діяльності, що полягає у пособництві в ухиленні від сплати податків підприємствам реального сектору економіки, розкраданні бюджетних коштів та їх легалізації.**

...

... особи ТОВ «Р...» у період 2017-2018 років сформували податковий кредит з ПДВ за рахунок фінансово-господарських операцій із вищевказаними підприємствами, які мають ознаки фіктивності.

...

У зв'язку з виниклою необхідністю ... на підставі ст.ст. 40, 93 КПК України, прошу Вас надати завірені належним чином копії первинних бухгалтерських документів ТОВ «Р...» (код ЄДРПОУ ...), які фіксують факти здійснення фінансово-господарських операцій з ТОВ «Г...» (код ЄДРПОУ ...), ТОВ «У...» (код ЄДРПОУ ...) за весь період взаємовідносин (!!!!!), ...

...

Слідчий ... ДБР

підпис

І.І. Іванов

ОФІС ГЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРОРА

...

ВИТЯГ

від 05.05.2020 (!!!) вих. № 09...

Директору ТОВ «Л...»

.....

ВИМОГА

(в порядку статті 93 КПК України)

В провадженні ГСУ ФР ДФС України знаходиться кримінальне провадження № 320... за ознаками ... ч. 1 ст. 205-1, ч. 3 ст. 209, ч. 3 ст. 358 КК України.

Процесуальне керівництво у вказаному кримінальному провадженні здійснює Офіс Генерального прокурора України.

... встановлено, що вказані особи за готівкові кошти без відображення господарських операцій в бухгалтерському та податковому обліку купували ювелірні вироби в ТОВ «Л...1» (код ЄДРПОУ ...) ...

... керуючись вимогами ст.ст. 36, 93 КПК України ... прошу у десятиденний термін надати на адресу Офісу Генерального прокурора України ... копії документів, які підтверджують факти здійснення фінансово-господарських операцій ТОВ «Л...1» (код ЄДРПОУ ...) ... з контрагентами, за період взаємовідносин з 01.01.2017 та по даний час ...

Процесуальний керівник ...

Офісу Генер. Прокурора України

підпис

І.І. Іванов

**Актуальний приклад
необґрунтованих донарахувань
податків, відкриття кримінального
провадження та пред'явлення
підозри в умисному ухиленні від
сплати податків**

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

...

ВИСНОВОК АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

№ 4126...

08.01.2019**Про результати дослідження
фінансової ...****діяльності ...Петренка П.П. ...**

...

**Під час проведення дослідження використані наступні
матеріали та інформаційні ресурси:**

- нормативно-правові акти;
- **лист Генеральної прокуратури України ...** та копії матеріалів кримінального провадження № 420...
- протокол допиту свідка ...
- **реєстр банківських виписок по АТ «РАЙФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ»;**
- інформаційні ресурси ДФС України ...

...

Результати аналітичного дослідження.

Враховуючи вищевказане та відповідно наданих копій матеріалів кримінального провадження № 420 ... **є підозра вважати**, що Петренком П.П. не було задекларовано суму доходу у розмірі 7 901 942,35 грн., що призвело до не сплати податку з доходів фізичних осіб ... у розмірі 1 479 987,87 грн. та військового збору у розмірі 110 356,15 грн.

...

**Головний державний
ревізор-інспектор****... ГУ ДФС у Київській області****підпис****І.І. Іванов**

...

**ВИСНОВОК
СУДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

№ 25...

22.01.2019

На дослідження надано матеріали кримінального провадження № 420 ... а саме:

- Висновок аналітичного дослідження ...
- Виписки по банківським рахункам ...;
- Інші документи.

На дослідження поставлене питання:

1. Чи підтверджується документально та нормативно висновки аналітичного дослідження ...?

...

... **експерт попереджений про відповідальність за завідомо неправдивий висновок ...**

...

ВИСНОВКИ

По поставленому питанню

Висновки аналітичного дослідження Головного управління ДФС у Київській області ... щодо отримання доходів в іноземній валюті Петренком П.П. ... та ймовірності не сплати податку з доходів фізичних осіб ... у розмірі 1 470 609,27 грн. та військового збору у розмірі 110 356,15 грн. **підтверджується.**

Судовий експерт,
провідний науковий
співробітник ЛЕД, к.е.н.
С.С. Сидоров

підпис

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

08.02.2019

Заступник начальника слідчого відділу управління з розслідувань злочинів, вчинених на тимчасово окупованих територіях Генеральної прокуратури України ... Іванов І.І.

...

ПОВІДОМИВ

Петренка П.П. ...

.....

про те, що він підозрюється в умисному ухиленні від сплати податків ... тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 212 КК України, з наступних обставин.

...

... Петренко П.П. отримавши дохід в сумі 7 901 942,35 грн., умисно ухилився від сплати з нього податку з доходів фізичних осіб на суму 1 479 987,87 грн. та військового збору на суму 110 356,15 грн. ... що підтверджується висновком судової економічної експертизи № 25...

Таким чином, Петренко П.П. підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 212 КК України, тобто в ухиленні від сплати податків ...

Заступник начальника слідчого відділу

... Генеральної прокуратури України

І.І. Іванов

підпис

ПОГОДЖЕНО:

Заступник начальника відділу

процесуального керівництва

Генеральної прокуратури України

підпис

С.С. Сидоров

РЕЦЕНЗІЯ № 105...

**на Висновок судово-економічної експертизи
по матеріалам кримінального провадження № 420...**

21.02.2019

...

ІІІ. УЗАГАЛЬНЮЮЧИЙ ВИСНОВОК

Висновок судової економічної експертизи ... по кримінальному провадженню № 420... не відповідає змісту поставленого питання, складений у формі абстрактного ймовірного припущення, **не ґрунтується на результатах проведеного дослідження, наданий за відсутності необхідних для проведення дослідження документів** та не відповідає таким нормам законодавства про судову експертизу: п. 1 ч. 5 ст. 69, п. 6 ч. 1 ст. 102 Кримінального процесуального кодексу України ...ч. 1 ст. 12 Закону «Про судову експертизу» ... абз. 1 п. 4.15, абз. 2 п. 4.16 Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5.

Рецензент: підпис

Прокуратура України
ПРОКУРАТУРА МІСТА КИЄВА

ПОСТАНОВА
про закриття кримінального провадження

13.12.2019

Прокурор відділу нагляду за додержанням законів органами фіскальної служби ... розглянувши матеріали кримінального провадження 420 ... за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 212 КК України,-

ВСТАНОВИВ:

...

... 08.02.2019 у кримінальному провадженні № 420 Петренку П.П. повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 212 КК України ...

...

... в діях підозрюваного Петренка П.П. відсутня об'єктивна сторона інкримінованого йому злочину, тобто в його діях відсутній склад кримінального правопорушення, передбачений ч. 1 ст. 212 КК України.

Враховуючи вищевикладене, керуючись ст. 36, 110, п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК України,-

ПОСТАНОВИВ:

Кримінальне провадження № 420 ... від 22.04.2019 ... закрити у зв'язку з відсутністю ... складу кримінального правопорушення ...

Прокурор відділу нагляду ...

підпис

С.С. Сидоров

**ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ
ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ТА ЇХ
СЛУЖБОВИХ ОСІБ ВІД
НЕОБГРУНТОВАНИХ ПРЕТЕНЗІЙ
КОНТРОЛЮЮЧИХ ТА
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ**

ВАЖЛИВО!

НАЙГОЛОВНІШЕ!!!

Об'єктивне встановлення (**спростування!!!**) фактів (суми) фактичного ненадходження коштів до бюджету – обов'язкова умова настання кримінальної відповідальності службових осіб підприємств (платників податків) за ст. 212 КК України:

- **Податкова експертиза (ст. 84 ПКУ):** «... Експертиза проводиться у разі, коли ... необхідні спеціальні знання у галузі... економіки ... Залучення експерта здійснюється на договірних засадах ...»
- **Висновок експерта (ст. 101 КПК):** «... Кожна сторона кримінального провадження має право надати суду висновок експерта, який ґрунтується на його ... спеціальних знаннях ...»
- **Експертне дослідження;**
- **Науково-консультативне експертне дослідження;**

➤ **!!! РЕЦЕНЗІЯ !!!**

СЕЕ – це найбільш суттєвий доказ для ефективного і обґрунтованого спростування безпідставних висновків про донарахування податкових зобов'язань (шкоди)

04.10.2019 Верховною Радою України прийнято Закон (№ 187-IX) «Про скасування правок Лозового», яким:

- *скасовано монополію державних експертних установ;*
- *право на самостійне залучення експерта сторони;*
- *слідчий суддя може залучити експерта виключно на підставі клопотання сторони захисту;*

➤ **Разом з тим, цим Законом змінено редакцію ст. 242 КПК України:**

«2. Слідчий або прокурор зобов'язані забезпечити проведення експертизи щодо:

б) визначення розміру матеріальних збитків , якщо потерпілий не може їх визначити та не надав документ, що підтверджує розмір такої шкоди, розміру шкоди немайнового (!!!) характеру, шкоди довкіллю, заподіяного кримінальним правопорушенням»

Раніше п. 6 ч. 2 ст. 242 КПК була в такій редакції:

«2. Слідчий або прокурор зобов'язані звернутися з клопотанням до слідчого судді для проведення експертизи щодо:

б) визначення розміру матеріальних збитків, шкоди немайнового характеру, шкоди довкіллю, заподіяної кримінальним правопорушенням»

Важливо:

- **Ненадання документів** – 100% підстава для донарахування (без варіантів)
- **«Викрадення», «пожжежа», «затоплення», як і зберігання документів у адвоката** – неналежне пояснення їх відсутності та також підстава для донарахувань податків
  - Вилучення документів правоохоронними органами – єдина підстава по закону для перенесення термінів проведення перевірки (п.п. 85.9 ст. 85 ПКУ)

ВАЖЛИВО!!!

Використання **процесуальних доказів** товарності господарських операцій

➤ **Необхідність правильного оформлення передачі документів** на вимогу перевіряючих – **акт передачі документів з обов'язковим їх описом.**

➤ **Необхідність в обов'язковому порядку отримання акту перевірки та ознайомлення з його змістом – а не уникнення від його підпису любым шляхом**

Важливо:

- **Уникнення від отримання та підпису акту – невірна тактика**
- **Обов'язкове надання під час підпису акту аргументованих заперечень, наприклад щодо товарності господарських операцій**

